
Lähettiläjä:	Sihteeristö
Vastaanottaja:	Valmistelukunta
Asia:	Yhteenveto "Alueet ja paikallisyhteisöt" -kontaktiryhmän työstä

1. "Alueet ja paikallisyhteisöt" -kontaktiryhmä piti kokouksen 30.1.2003 valmistelukunnan varapuheenjohtaja Jean-Luc Dehaenen johdolla. Osanottajia oli lähes sata, ja he edustivat alueiden komiteaa, alue- ja paikallisviranomaisten eurooppalaisia (sekä yleis- että alakohtaisia) organisaatioita¹, Euroopan neuvoston paikallis- ja aluehallinnon kongressia sekä yksittäisiä alueita ja kaupunkeja. Kokouksen tarkoituksena oli tarkastella, missä vaiheessa valmistelukunnan työ on, ja valmistella 7.2. pidettävää täysistuntoa, jonka aiheena on alueellinen ja paikallinen ulottuvuus Euroopassa. Osallistujat tutustuivat puheenjohtajiston valmistelukunnan jäsenille antamaan keskusteluasiakirjaan (CONV 518/03), ja heillä oli mahdollisuus esittää näkökantojaan ja odotuksiaan valmistelukunnan työtä varten.
2. Kaikki osallistujat olivat hyvin kiinnostuneita puheenjohtajiston keskusteluasiakirjasta ja ilmoittivat toivovansa, että valmistelukunta vastaa myönteisesti siinä esitettyihin kysymyksiin. Näin ollen puheenjohtajiston asiakirjassa annettu mahdollisuus alueellisia ja paikallisia yhteisöjä koskevaan viittaukseen jossain perustuslain ensimmäisistä artikloista sai ryhmän jäseniltä yksimielisen kannatuksen (ks. kysymys 1). Samoin suhtauduttiin myös alueellisten ja paikallisten julkisyhteisöjen kuulemiseen ja kumppanuuteen niiden kanssa (ks. kysymys 2).

¹ Euroopan alueiden liitto (ARE); Euroopan raja-alueiden yhdistys (ARFE); Association des Régions Ultra Périphériques (ARUP); Association européenne des élus de la montagne (AEM); Euroopan paikallis- ja alueviranomaisten kongressi (CALRE); Euroopan kuntien ja alueiden neuvosto (CEMR); Euroopan perifeeristen merellisten alueiden liitto (CRPM); Eurocities-järjestö; Coordination des Régions à Pouvoir Législatif (REGLEG).

3. Lisäksi osallistajat päättivät yhteisymmärryksessä pyytää, että
- a) paikallisten yhteisöjen demokratian ja itsehallinnon periaatteet sellaisena kuin ne on määritelty Euroopan neuvoston hyväksymässä Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjassa sisällytettäisiin unionin perusarvoihin
 - b) alueellinen yhteenkuuluvuus olisi yksi Euroopan unionin tavoitteista
 - c) unioni tukisi yleishyödyllisiä palveluja, muistuttaen, että alueelliset ja paikalliset yhteisöt tuottavat monet näistä palveluista.
4. Alueiden komitean edustajat, jotka ovat valmistelukunnassa tarkkailijoina, muistuttivat viime aikoina valmistelukunnalle tekemistään esityksistä¹. Sen lisäksi, että he kannattavat kontaktiryhmässä esitettyjä ehdotuksia, he korostivat komitean toivomusta saada itselleen toimielimen asema EU:ssa, saada oikeus nostaa kanneyhteisöjen tuomioistuimessa valmistelukunnan ehdottaman menettelyn puitteissa toissijaisuuden osalta ja etuoikeuksiensa puolustamiseksi. Edustajat toivoivat myös, että alueiden komitean jäsenten toimikausi pidennettäisiin neljästä viiteen vuoteen ja että toimielimet joutuisivat perustelemaan, jos ne poikkeavat komitean lausunnosta.
6. Lisäksi keskusteltiin erityisesti seuraavista asioista:
- a) Unionin sisärajoilla sijaitsevat alueet: pyydettiin, että näillä alueilla olisi käytössään oikeudellinen väline, jolla edistettäisiin rajat ylittävää yhteistyötä.
 - b) Euroopan neuvoston hyväksymä Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirja: katsottiin, että unioni voisi myöhemmin liittyä tähän kaikkien ehdokasmaiden ja lähes kaikkien jäsenvaltioiden ratifioimaan peruskirjaan (parhaillaan ratifioitavana kahdessa viimeisessä jäsenvaltiossa) sitten kun unionilla on valmistelukunnan sille esittämä oikeushenkilöllisyys.

¹ Asiak. CONV 494/03 ja 520/03.

7. Lopuksi käytiin perusteellinen keskustelu lainsäädäntövaltaa omaavien alueiden kanneoikeudesta. Alueet pitivät kiinni siitä, että tätä kysymystä ei pitäisi jättää oikeuskäytännön kehittymisen varaan, ja katsoivat, että Euroopan parlamentin 14.1. antaman päätöslauselman 8. kohdassa oleva ehdotus¹ ei ole tyydyttävä.
8. Varapuheenjohtaja Dehaene päätti keskustelun ehdottamalla, että puheenjohtajiston asiakirjan (CONV 518/03) lisäksi valmistelukunnan jäsenille toimitettaisiin tiedoksi yhteenveto kokouksesta sekä yhteenliittymien tähän mennessä esitetyistä ehdotuksista laatima taulukko.

¹ "kehottaa valmistelukuntaa takaamaan, että alueet ja muut alueelliset yhteisöt voivat, jos niiden etuoikeuksia on loukattu suoraan jollakin yhteisön säädöksellä, toissijaisuusperiaate huomioon ottaen puolustaa oikeuksiaan yhteisöjen tuomioistuimessa asianomaisen jäsenvaltioiden alaisuudessa sen perustuslain tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti".

Eurooppalaisten paikallisten ja alueellisten viranomaisten
yhteenliittymien laatima valmisteluasiakirja¹

Eurooppa-valmistelukunnan jäsenille

7.2. pidettävään täysistuntoon, jonka aiheena on unionin paikallinen ja alueellinen ulottuvuus

**PAIKALLISTEN JA ALUEELLISTEN TOIMIJOIDEN ASEMAN HUOMIOON OTTAMINEN
PERUSTUSLAILLISESSA SOPIMUKSESSA**

**Yhteenvetotaulukko paikallisten ja alueellisten viranomaisten yhdistysten,
Euroopan parlamentin, Euroopan komission ja alueiden komitean ehdotuksista,
jotka esitettiin "Alueet ja paikallisyhteisöt" -kontaktiryhmän kokouksessa
30.1.2003 (puheenjohtaja Jean-Luc Dehaene)**

Edustettuna olevat yhdistykset:

ARE – Euroopan alueiden liitto

ARFE – Euroopan raja-alueiden yhdistys

CALRE – Euroopan paikallis- ja alueviranomaisten kongressi

CEMR – Euroopan kuntien ja alueiden neuvosto

CRPM – Euroopan perifeeristen merellisten alueiden liitto

EUROCITIES-järjestö

sekä

REGLEG – lainsäädäntävaltaa käyttävien alueiden koordinointi.

¹ Laatinut CRPM.

1. Kansallisen, alueellisen ja paikallisen identiteettien kunnioittaminen

TOIMIELIN / ORGANISAATIO	EHDOTETTU SISÄLTÖ ¹	PAIKKA PERUSSOPIMUKSESSA ²
Alueellisten ja paikallisten viranomaisten yhteenliittymät	<i>"Euroopan unioni edistää osaltaan näiden yhteisten arvojen vaalimista ja kehittämistä kunnioittaen Euroopan kansojen kulttuurien ja perinteiden monimuotoisuutta sekä jäsenvaltioiden kansallista identiteettiä ja niiden tapaa järjestää hallintonsa kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla"</i> <i>"Unioni kunnioittaa toiminnassaan jäsenvaltioiden kansallista identiteettiä, niiden sisäistä hallintoa ja alueiden ja kuntien itsehallintoa."</i>	Johdanto-osa 6 Artikla
Euroopan parlamentti	<i>"Unioni pitää arvossa jäsenvaltioidensa kansallista ominaislaatua sekä niiden kansallista rakennetta ja alueiden ja kuntien itsehallintoa."</i>	6 artiklan 3 kohta
Euroopan komissio	<i>Perussopimuksessa on mainittava, että yhdentymisen on tapahduttava siten, että "kunnioitetaan kansallisia, alueellisia ja paikallisia identiteettejä".</i>	Ei määritelty.
Alueiden komitea	<i>"Unioni pitää arvossa jäsenvaltioidensa ja (niiden sisäisten hallintojärjestelyjen mukaisesti) niiden alueiden ja paikallisviranomaisten ominaislaatua".</i>	6 Artikla

¹ Otteita seuraavista asiakirjoista:

- Neljän alueellisia ja paikallisia viranomaisia edustavan organisaation (ARFE, CEMR, CRPM, EUROCITIES) valmistelukunnan jäsenille osoittama asiakirja 7.2.2003 pidettävää täysistuntoa varten, jonka aiheena on alueellisten ja paikallisten viranomaisten asema Euroopan unionissa.
- « Donner une valeur constitutionnelle au rôle des autorités locales et régionales dans l'Union européenne ». Eurooppalaisten paikallisten ja alueellisten viranomaisten organisaatioiden (ARE, ARFE, CCRE, CRPM, EUROCITIES) valmisteluasiakirja, päivätty 23.10.2002.
- Euroopan parlamentin päätöslauselma alue- ja paikallisviranomaisten roolista Euroopan yhdyntymisessä (2002/2141(INI)).
- Euroopan komission tiedonanto toimielinrakenteesta "Euroopan unioni – Rauha, vapaus ja yhteisvastuu" (KOM(2002)728 lopullinen).
- Alueiden komitean lausunto, päivätty 21.11.2002 "Alueiden ja kuntien rooli Euroopan rakentamisessa" (CdR 237/2002 fin).
- Valmistelukunnassa tarkkailijoina olevien kuuden osallistujan esitys Le Comité des Régions et l'avenir de l'Union européenne : CONV 494/03 CONTRIB 197, päivätty 17.1.2003
- Toteutettavuustutkimus, ns. PENELOPE-valmisteluasiakirja « Contribution à un avant-projet de constitution de l'Union européenne, élaboré par un groupe de travail de la Commission européenne, Euroopan komission työryhmän F. Lamoureux'n johdolla, puheenjohtaja Prodin pyynnöstä ja komission jäsenten Barnier'n ja Vitorinon suostumuksella laatima asiakirja, päivätty 4.12.2002.

² Viitataan puheenjohtajiston laatiman perussopimusehdotuksen numerointiin.

Lainsäädäntövaltaa käyttävien alueiden koordinointi	<p>- <i>"Unioni edistää osaltaan näiden yhteisten arvojen vaalimista ja kehittämistä kunnioittaen Euroopan kansojen kulttuurien ja perinteiden monimuotoisuutta sekä jäsenvaltioiden kansallista identiteettiä ja niiden tapaa järjestää hallintonsa kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla"</i></p> <p>- <i>Perussopimuksessa on lisäksi oltava artikla, jossa täsmennetään, että yhteisö ottaa huomioon jäsenvaltioiden sisäiset toimivallanjakoa koskevat säännöt niitä kyseenalaistamatta.</i></p> <p>- <i>SEU:n 6 artiklan 3 kohdassa mainittuun "jäsenvaltioiden kansallisen ominaislaadun" arvossa pitämiseen on sisällyttävä myös jäsenvaltioiden kansalliset rakenteet, erityisesti niiden sisäinen toimivallanjako, alueellinen jako ja paikalliset toimeenpanovaltaa käyttävät elimet.</i></p>	
--	--	--

2. Toissijaisuusperiaate ja yhteisön, kansallisen, alueellisen ja paikallisen tason väliset suhteet

TOIMIELIN / ORGANISAATIO	EHDOTETTU SISÄLTÖ	PAIKKA PERUSSOPIMUKSESSA
Alueellisten ja paikallisten viranomaisten yhteenliittymät	<i>"Unioni toissijaisuusperiaatteen mukaisesti toimii vain siinä tapauksessa ja siinä laajuudessa kuin jäsenvaltiot, ja sisäisen perustuslaillisen järjestyksen mukaan alueelliset ja paikalliset viranomaiset, eivät voi riittävällä tavalla toteuttaa suunnitellun toiminnan tavoitteita..."</i>	5 artikla
Euroopan parlamentti	<i>"Unioni toissijaisuusperiaatteen mukaisesti toimii vain siinä tapauksessa ja siinä laajuudessa kuin jäsenvaltiot tai alue- ja paikallisviranomaiset kyseisen jäsenvaltion laissa niille myönnettyjen valtuuksien nojalla eivät voi riittävällä tavalla toteuttaa suunnitellun toiminnan tavoitteita..."</i> 5 artiklan suhteen olisi harkittava toissijaisuusperiaatteen soveltamisen valvontaa koskevaa menettelyä.	5 artiklan 2 kohta
Alueiden komitea	<i>"Unioni toissijaisuusperiaatteen mukaisesti toimii vain siinä tapauksessa ja siinä laajuudessa kuin jäsenvaltiot tai niiden paikallis- ja alueyhteisöt kunkin jäsenvaltion niille myöntämästä toimivallasta riippuen eivät voi riittävällä tavalla toteuttaa suunnitellun toiminnan tavoitteita. Yhteisö ottaa huomioon jäsenvaltioiden toimivaltajaon sisäiset säännöt ja järjestelyt."</i>	5 artikla

Lainsäädäntövaltaa käyttävien alueiden koordinointi	<i>Jos kansalliset parlamentit osallistuvat etukäteismenettelyyn, jolla arvioidaan toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden noudattamista, tällainen menettely olisi laajennettava myös alueparlamentteihin niiden toimivaltaan kuuluvissa asioissa ja jäsenvaltioiden sisäisiä sääntöjä kunnioittaen.</i>	
--	--	--

3. Demokratian ja paikallisen itsehallinnon tunnustaminen unionin perusarvoiksi

TOIMIELIN / ORGANISAATIO	EHDOTETTU SISÄLTÖ	PAIKKA PERUSSOPIMUKSESSA
Alueellisten ja paikallisten viranomaisten yhteenliittymät	<i>Euroopan unioni kunnioittaa paikalliseen itsehallintoon liittyviä oikeuksia sellaisina kuin ne taataan Euroopan neuvoston vuonna 1985 hyväksymässä Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjassa.</i>	6 artikla
Euroopan parlamentti	<i>Kannattaa pyyntöä, jonka tarkoituksena on, että Euroopan unionin uudessa toimielinjärjestelmässä paikallisen itsehallinnon peruskirja otetaan osaksi yhteisön säännöstöä.</i>	Ei määritelty
Alueiden komitea	<i>"Unioni kunnioittaa alueellista itsehallintoa sekä Euroopan neuvoston vuonna 1985 laatimassa Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjassa taattuja paikalliseen itsehallintoon liittyviä oikeuksia."3 kohdassa olisi viitattava perusoikeuskirjaan, ja määräykset olisi sisällytettävä perussopimukseen.</i>	6 artikla

4. Viittaukset kumppanuuteen ja siihen, että komissio kuulee alueellisia ja paikallisia viranomaisia asioiden valmisteluvaiheessa

TOIMIELIN / ORGANISAATIO	EHDOTETTU SISÄLTÖ	PAIKKA PERUSSOPIMUKSESSA
Alueellisten ja paikallisten viranomaisten yhteenliittymät	<i>"Eurooppalaista demokratiaa toteutetaan kaikilla tasoilla demokraattisesti valittujen eurooppalaisten, kansallisten, alueellisten ja paikallisten edustajien kautta ja mahdollisimman lähellä kansalaisia. Valmisteltaessa lainsäädäntöaloitteita, poliitikkoja tai toimia, jotka todennäköisesti vaikuttavat merkittävästi alueellisiin tai paikallisiin yhteisöihin, unioni kuulee asianomaisia sidosryhmiä jo varhaisessa vaiheessa."</i> <i>"Unioni tunnustaa, että aktiivinen kumppanuus kaikkien hallinnon tasojen välillä, paikalliset ja alueelliset yhteisöt mukaan lukien, on tarpeen eurooppalaisen lainsäädännön ja politiikan kehittämisen ja täytäntöönpanon ja niitä koskevan tehokkaan tiedottamisen kannalta."</i>	Demokratian toteutumista EU:ssa koskeva luku
Euroopan parlamentti	<i>Lisätään "kehittää toimintaansa vastavuoroisen kumppanuuden hengessä jäsenvaltioiden ja niiden paikallisten ja alueellisten yhteisöjen kanssa".</i> <i>Pyytää komissiota ottamaan säädösten ja yhteisön poliitikkojen täytäntöönpanijat täysimääräisesti ja pysyvästi mukaan säädösten valmisteluun ja yhteisön poliitikkojen laatimiseen; alueellisten ja paikallisten yhteisöjen tähän valmistelutyöhön osallistumista koskevat säännöt määräytyisivät kansallisen järjestelmän perusteella."</i>	211 artikla Ei määritelty
Euroopan komissio	<i>"Lainsäädäntöaloitteiden laadintaa ja politiikan suunnittelua varten tulevassa perustuslakisopimuksessa voitaisiin jäsenvaltioiden perustuslakiin sisältyviä järjestelmiä noudattaen määrätä sidosryhmien, valtionhallinnon sekä alueellisten ja paikallisten viranomaisten kuulemisen yleisperiaatteista. Poliittikkaa suunniteltaessa ja toteutettaessa olisi pyrittävä tarvittaessa ottamaan entistä paremmin huomioon erilaiset paikalliset tilanteet. Tämä voitaisiin tehdä esimerkiksi kolmikantasopimuksin komission, jäsenvaltioiden sekä alueiden tai paikallisten yhteisöjen kesken yhteisön lainsäädännön soveltamiseksi tietyillä aloilla, jäsenvaltioiden perustuslakiin sisältyviä järjestelmiä noudattaen."</i>	Ei määritelty
Alueiden komitea	<i>Lisätään 6 artiklaan kuulemis- ja kumppanuusperiaatteet.</i> <i>Lisätään 211 artiklaan "Komission tulee toimia kumppanuuden hengessä jäsenvaltioiden ja vaaleilla valittujen alue- ja paikallisviranomaisten sekä niitä edustavien elinten kanssa noudattamalla hyvän hallintotavan periaatteita ja erityisesti kuulemista koskevaa periaatetta". »</i>	6 artikla 211 artikla

PENELOPE	« Unioni noudattaa kaikkien toimiensa toteuttamisessa avoimuuden, hyvän hallintotavan ja hallinnon hajauttamisen vaatimuksia." Lisätään 88 artiklaan "Unionin toimien oikeasuhtaisuuden, johdonmukaisuuden ja avoimuuden varmistamiseksi komissio huolehtii sidosryhmien laajasta kuulemisesta. »	10 artikla
		88 artikla

5. Alueellisen yhteenkuuluvuuden mainitseminen yhtenä Euroopan unionin tavoitteena

TOIMIELIN / ORGANISAATIO	EHDOTETTU SISÄLTÖ	PAIKKA PERUSSOPIMUKSESSA
Alueellisten ja paikallisten viranomaisten yhteenliittymät	"Euroopan unionin päämääränä on johdonmukaisella ja yhteisvastuullisella tavalla järjestää jäsenvaltioiden väliset suhteet ja jäsenvaltioiden kansojen väliset suhteet taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden takaamiseksi koko eurooppalaisella alueella." "Unioni edistää ja tukee Euroopan laajuista (rajat ylittävää, valtioiden välistä ja alueiden välistä) yhteistyötä, kumppanuus ja kokemusten vaihto mukaan lukien, eurooppalaisena tehtävänä ja poliittisena tavoitteena." "Unionin on syvennettävä suunnitelmaansa, johon kansalaiset ovat tyytyväisiä ja joka vahvistaa vaurautta ja solidaarisuutta ja tietyn elämänlaadun ja joka perustuu ympäristönsuojeluun, laadukkaiden ja kaikkien saatavilla olevien yleishyödyllisten palveluiden säilyttämiseen sekä korkeaan sosiaalisen suojelun tasoon.	2 artikla
Euroopan parlamentti	Lisätään 2 artiklaan "edistää alueellista yhteenkuuluvuutta" Lisätään 158 artiklaan "Jäsenvaltiot sitoutuvat edistämään rajat ylittävää yhteistyötä sisä- ja ulkorajoillaan, luomaan tähän tarvittavat oikeudelliset puitteet ja panemaan rajat ylittävää yhteistyötä koskevan ohjesäännön täytäntöön." Konsolidoidaan syrjäisimpiä alueita koskeva 299 artiklan 2 kohta.	2 artikla 158 artiklan 3 kohta 299 artiklan 2 kohta
Euroopan komissio	Yhteisvastuullisuus toteutuu Euroopan maiden ja alueiden välillä.	Määrittelemättä
PENELOPE	Unioni pyrkii edistämään eurooppalaista yhteiskuntamallia taloudellisten ja sosiaalisten toimien kestäväen kehittämisen, jäsenvaltioiden kulttuurien kukoistamisen, korkeatasoisen ympäristönsuojelun sekä kaikkien keskus-, reuna- ja saarialueidensa välisen yhteisvastuullisuuden avulla.	

6. Viittaus yhteisiin politiikkoihin uuden sopimuksen perustuslaillisia määräyksiä sisältävässä osassa

TOIMIELIN / ORGANISAATIO	EHDOTETTU SISÄLTÖ	PAIKKA PERUSSOPIMUKSESSA
Alueellisten ja paikallisten viranomaisten yhteenliittymät	<i>Unioni sitoutuu toimimaan niin, että eurooppalaisilla politiikoilla tuetaan Euroopan yhdentymishankkeen yhteydessä määriteltyjä päämääriä. Unioni huolehtii siitä, että politiikkojen toteuttamisella edistetään niin vauraan talouden kehittämistä kuin sellaisen yhteisvastuullisuuden vahvistamista, jolla taataan eurooppalaisen yhteiskunnan ja Euroopan alueen sisäinen yhteenkuuluvuus.</i>	V osasto "Euroopan unionin toimivallan käyttö ja sen toimien täytäntöönpano »
Euroopan komissio	<i>On myös mietittävä tarkkaan, miten yhteiset politiikat tulevassa sopimuksessa esitetään. Lukuun ottamatta yhtä tavoitteisiin liittyvää yleismääräystä, valmistelukunnan esittämässä alustavassa luonnoksessa perustuslailliseksi sopimukseksi kuvataan yhteisiä politiikkoja ainoastaan sopimuksen toisessa osassa eikä lainkaan perustuslaillista rakennetta käsittelevässä osassa. Tämä esitystapa ei saisi missään tapauksessa muuttaa sitä seikkaa, että kaikki perustuslaista tehtävän sopimuksen osat ovat unionin primäärilainsäädäntöä.</i>	Ei määritelty

7. Alueiden komitean asema

TOIMIELIN / ORGANISAATIO	EHDOTETTU SISÄLTÖ	PAIKKA PERUSSOPIMUKSESSA
Alueellisten ja paikallisten viranomaisten yhteenliittymät	<i>"Yhteisön tuomioistuin voi myös ratkaista alueiden komitean nostaman kumoamiskanteen, jonka perusteena on säädöksen mahdollinen ristiriita toissijaisuusperiaatteen kanssa.</i>	
Euroopan parlamentti	<i>Lisätään EY:n perustamissopimuksen 230 artiklaan seuraava: "Yhteisön tuomioistuin voi myös ratkaista alueiden komitean nostaman kumoamiskanteen, jonka perusteena on säädöksen mahdollinen ristiriita toissijaisuusperiaatteen kanssa, tai alueiden komitean oikeuksiensa turvaamiseksi nostaman kanteen". Lisätään EY:n perustamissopimuksen 265 artiklaan seuraava: "Neuvosto ja komissio antavat säännöllisesti perustellun kertomuksen alueiden komitean lausuntojen perusteella toteutetuista toimista".</i>	230 artikla 265 artikla
Euroopan komissio	<i>On syytä ottaa paremmin "huomioon EU:n elinten, erityisesti alueiden komitean toteuttamat toimet."</i>	Ei määritelty

Alueiden komitea	<i>Lisätään 7 artiklassa olevaan toimielinten luetteloon "alueiden komitea". Lisätään viidenteen osaan seuraava jakso: "Alueiden komitea" Lisätään 230 artiklaan seuraava: "Yhteisön tuomioistuimella on toimivalta ratkaista jäsenvaltion tai jäsenvaltion alueen tai paikallisen yhteisön taikka alueiden komitean kante, jonka perusteena on toissijaisuusperiaatteen noudattamatta jättäminen. Yhteisön tuomioistuimella on samoin edellytyksin toimivalta ratkaista Euroopan parlamentin, tilintarkastustuomioistuimen, EKP:n ja alueiden komitean oikeuksiensa turvaamiseksi nostamat kanteet."</i>	7 artikla Viides osa: "Yhteisön toimielimet" 230 artikla
ARE-Reg/Leg-CALRE: täydentävä lausunto	<i>Lisätään 230 artiklan toisen kohdan loppuun seuraava: "Tässä tarkoituksessa yhteisön tuomioistuimella on toimivalta ratkaista jäsenvaltion, neuvoston, komission tai jäsenvaltion perustuslaillisen järjestyksen mukaisen toimivaltansa ja oikeuksiensa puitteissa toimivan alueen esittämä kante, jonka perusteena on puuttuva toimivalta, olennaisen menettelymääräyksen rikkominen, tämän sopimuksen tai sen soveltamista koskevan oikeussäännön rikkominen taikka harkintavallan väärinkäyttö. »"</i>	230 artikla

8. Lojaali yhteistyö

TOIMIELIN / ORGANISAATIO	EHDOTETTU SISÄLTÖ	PAIKKA PERUSSOPIMUKSESSA
Alueellisten ja paikallisten viranomaisten yhteenliittymät	<i>"Jäsenvaltiot sekä paikalliset ja alueelliset viranomaiset toteuttavat kaikki yleis- ja erityistoimenpiteet, jotka ovat aiheellisia tästä sopimuksesta tai unionin toimielinten säädöksistä johtuvien velvoitteiden täyttämisen varmistamiseksi. Jäsenvaltiot helpottavat yhteisön päämäärän toteuttamista toimimalla yhteistyössä paikallisten ja alueellisten yhteisöjensä kanssa."</i>	10 artikla
Euroopan parlamentti	<i>"Jäsenvaltiot sekä perustuslain määräysten niin edellyttäessä oman toimivaltansa puitteissa toimivat jäsenvaltioiden paikalliset ja alueelliset yhteisöt toteuttavat kaikki yleis- ja erityistoimenpiteet, jotka ovat aiheellisia tästä sopimuksesta tai yhteisön toimielinten säädöksistä johtuvien velvoitteiden täyttämisen varmistamiseksi." Lisätään uusi 10 a artikla: "Jäsenvaltioiden alueelliset ja paikalliset viranomaiset osallistuvat kansallisessa lainsäädännössä tarkoitetuilla aloilla unionin tavoitteiden toteuttamiseen ja sen toimien tehostamiseen."</i>	10 artiklan ensimmäinen kohta 10 a artikla
Alueiden komitea	<i>"Jäsenvaltiot sekä niiden alue- ja paikallisviranomaiset toteuttavat kukin toimivaltansa puitteissa kaikki yleis- ja erityistoimenpiteet, jotka ovat aiheellisia tästä sopimuksesta tai yhteisön toimielinten säädöksistä johtuvien velvoitteiden täyttämisen varmistamiseksi." "Kaikkiin lainsäädäntöehdotuksiin tulee liittää arvio täytäntöönpanoelinten (taloudellisten tai hallinnollisten) resurssien tarpeesta."</i>	10 artikla

PENELOPE	Unionin ja jäsenvaltioiden välisiä suhteita koskeva 4 artikla: <i>2. Toissijaisuusperiaatteen mukaisesti unioni on toimissaan lojaali jäsenvaltioita kohtaan ja vaalii näiden omaa identiteettiä sekä kansallista ja alueellista monimuotoisuutta. Unioni kunnioittaa jäsenvaltioiden perustuslaillista järjestystä, myös suhteissaan niiden alueellisiin ja paikallisiin julkisyhteisöihin."</i>	4 artikla
----------	--	-----------